

Spis treści

WSTĘP	9
Nasłuchiwanie	9
Tkanka miejska, tkanka dźwiękowa	12
Źródła pracy – między dźwiękiem a tekstem	15
Ramy czasowe pracy	23
Kompozycja pracy	26
Czego nie ma w tej pracy – propozycje dalszych badań	30
Kilka uwag o języku pracy	39
 ROZDZIAŁ 1. NASŁUCHIWANIE HISTORII ALBO PROPOZYCJA	
METODY BADAWCZEJ	41
Metodą jest brak jednej metody	44
Dźwięk jako zdarzenie	55
<i>Soundscape</i> jako kategoria badań nad przeszłością – refleksja krytyczna	60
Przedbadawcze konfrontacje z dźwiękową strukturą historii	71
Zdarzenia dźwiękowe jako pola spotkania/konfliktu	77
Akustemologia	80
 ROZDZIAŁ 2. KATARYNIARZ ALBO PIEKIELNY BOHATER	85
Przyciąganie i odpychanie. Fenomen kataryniarza	85
Podwórko jako scena kataryniarzy	102
Swój czy nie swój? Kim był warszawski kataryniarz	111
„Uczciwy kataryniarz”. Pozytywny bohater miasta	130
Stróż kamienicy a kataryniarz – dziwny akord w fonosferze podwórza	143
Organizowanie fonosfery. Regulacje prawne	149
Czego słucha warszawska ulica? Muzyka kataryniarza a kultura muzyczna Warszawy	160
Kataryniarz jako dźwiękowy uzurpator. Problem dystrybucji muzyki w mieście	175
Podsumowanie	190

ROZDZIAŁ 3. FORTEPIAN ALBO PLAGI DOMOWE	193
Muzyczna neurastenia i dźwięk jako brud	195
Fenomen fortepianu a problem gry amatorskiej	208
Fenomen fortepianu jako mebla	213
Fenomen fortepianu jako sfery mieszczańskiej kobiety	219
Wizualno-dźwiękowy aspekt domowej gry na fortepianie	227
Fortepian kontra maszyna do szycia	232
Fortepian jako dziewczynski pamiętnik i praca emocjonalna ...	239
Podsumowanie	248
ROZDZIAŁ 4. „KOCIA MUZYKA” ALBO WALKA O PORZĄDEK	253
Europejskie warianty tradycji „kocich muzyk”	255
„Kocia muzyka” na ziemiach polskich	263
Narzędzie walki politycznej	270
Gorączka religijno-patriotyczna 1861 roku: „kocie muzyki” i <i>Boże, coś Polskę</i> jako formy protestu	276
<i>Boże, coś Polskę</i> 1 listopada 1905 roku	292
Podsumowanie.....	301
ROZDZIAŁ 5. WĘDROWCY ALBO SYMFONIA PODWÓRKOWA	303
Rola ulicznych handlarzy w Warszawie drugiej połowy XIX wieku	307
Głosy w podwórzach	309
Głosy w obrazach. Ilustracje „typów warszawskich”	317
Wyodrębnione głosy z podwórza – handlarz starzyzną, kościarka, druciarz	330
Orkiestracje fonosfery, orkiestracje pamięci.....	348
Felieton o tym, że nie można napisać felietonu – fonosfera podwórza a praca umysłowa	355
Podsumowanie	367
ROZDZIAŁ 6. CISZA, CZYLI POSZUKIWANIE	369
Mieszkanie jako sanktuarium	369
„Na to nie ma rady”. Wczesny dyskurs medyczno-eksperycki o walce z hałasem	380
Drewno i guma – wyciszacze warszawskich ulic	398
„»Nasz« gwizdek”. Dźwięki pracy słyszane z mieszkań	410
Uciszanie ciała jako wielki proces cywilizacyjny.....	417
Odgłosy z wewnątrz mieszkań: klótnie, dzieci, grzechotki	423

Odgłosy z wewnątrz mieszkań: milczenie służącej, fonosfera pracy służącej	430
Cisza jako dźwięki udomowione	438
Zamiast podsumowania: 15 minut – cisza podczas odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie 24 grudnia 1898 roku.....	458

ANEKS. OGŁOSZENIA PRASOWE DOTYCZĄCE POZYTYWEK Z LAT

1870–1914 (WYBÓR).....	469
KONKLUZJE	475
PODZIĘKOWANIA	479
SPIS ILUSTRACJI	481
BIBLIOGRAFIA	487
SUMMARY	523
ILUSTRACJE	527
INDEKS OSÓB	583